

Finansdepartementet

Remiss - Lite mer lika, Översyn av kostnadsutjämningsen för kommuner och landsting, SOU 2018/74

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen i Hörby kommun avger följande

Yttrande

Bakgrund

Hörby kommun är remissinstans för ”Lite mer lika. Översyn av kostnadsutjämningsen för kommuner och Landsting” (SOU 2018:74) som överlämnades till regeringen i oktober 2018. Svar på remissen ska ha inkommit till Finansdepartementet senast den 17 maj 2019.

Utredningen har haft i uppdrag att se över den del av utjämningsystemet som avser kommunernas och landstingens kostnader för obligatoriska verksamheter, den så kallade kostnadsutjämningsen. Utredningen konstaterar att dagens kostnadsutjämningsen i huvudsak fyller sitt syfte men att mer fokus behöver ges åt socioekonomi och glesbygdens villkor.

En helt ny modell föreslås för Kommunal vuxenutbildning och nuvarande delmodell för Barn och unga med utländsk bakgrund föreslås utgå.

Kommunens synpunkter på utredningsens förslag

Hörby kommun ser positivt på översynen som helhet och förslaget att den nya modellstrukturen blir mer verksamhetsorienterad.

Kapitel 5 Övergripande utvärdering och förslag till ny modellstruktur

Förändringarna i delmodellerna är väl motiverade och att befolkningsförändringsmodellen tas bort som egen modell och lyfts in som delkomponent i andra delmodeller är mycket bra.

Kostnadsutjämningsmodellens aktualitet

Med dagens snabba strukturella samhällsförändringar är det viktigt att väsentliga variabler i utjämningsystemets olika delmodeller regelbundet uppdateras för att kostnadsutjämningsens beräkningsgrunder ska vara så aktuella som möjligt.

Kommunledningsförvaltningen
Ekonomiavdelningen

Kapitel 6 Socioekonomi, gles bebyggelse och löner

Det är positivt att socioekonomi och gles bebyggelse läggs in i de olika delmodellerna. På sikt bör de socioekonomiska faktorerna även införlivas i delmodellen "Förskoleklass och grundskola" (se nästa avsnitt).

Kapitel 7.3 Förskoleklass och grundskola

För delmodellen "Förskoleklass och grundskola" har riksdagen beslutat om ett riktat statsbidrag under 2018-2020 för "Statligt stöd för stärkt likvärdighet" och därför är förslaget att socioekonomiska faktorer inte ska ingå i kostnadsutjämnningen då det skulle bli dubbelkompensation för denna faktor.

Utredarens förslag att i det fall det riktade statsbidraget upphör bör detta ersättas av socioekonomisk kompensation i delmodellen "Förskoleklass och grundskola" bör tas i beaktning då statsbidraget enligt nuvarande beslut upphör efter 2020.

Socioekonomiska faktorer bör ingå i delmodellen "Förskoleklass och grundskola" då beräkningsgrunderna blir lika för de olika delmodellerna i kostnadsutjämnningen. Detta skapar långsiktighet i modellen och goda planeringsförutsättningar för kommunerna. Faktorns betydelse bör motivera till att den ersätts i ett generellt statsbidrag istället för ett riktat statsbidrag.

Kapitel 7.6 Individ och familjeomsorg

Förändringarna i modellen är positiva, utredarens intention att ersätta variabler som kan vara möjliga för kommunerna att påverka med nya variabler som speglar strukturella förutsättningar är mycket bra.

Allmänna synpunkter

Förutom föreslagna förändringar föreslås att hänsyn tas till ökade kostnader för de kommuner som inte har huvudmannaskap för gymnasieskolan. Detta förslag är viktigt då kommuner som inte har egna gymnasieskolor inte har någon möjlighet att påverka kostnadsökningen som kommuner med huvudmannaskap tar ut per utbildningsplats. Debiteringen från kommuner med gymnasieskola har de senaste åren vida överstigit skatteunderlagets utveckling.

Jesper Bryngemark
Kommunsekreterare